

Portræt Inge Knudsen

f.d. 31. august 1929

af Hardy Pedersen, februar 2024

En "hjemfødning" er en betegnelse, der bruges om en person der ikke har været uden for sin hjemstavn og derfor intet kender til den store verden. Betegnelsen giver ofte et lidt negativt skær, hvor der tænkes på en person, der ikke har udsyn og er meget indadvendt.

Inge Knudsen kan vist godt betegnes som en "hjemfødning" men bestemt med et positivt skær. Inge har i den grad udsyn, opmærksomhed, interesse, vil vide hvad der sker i verden.

Men Inge er en "hjemfødning" på den måde, at hun aldrig har boet udenfor Gistrup, og faktisk kun arbejdet uden for Gistrup et enkelt år. Inge har aldrig haft udlængsel, ligesom der heller aldrig har været oprørstrang hos hende.

Det er en kvinde, der er lille af statur, der tager imod i hjemmet, der nu ligger på Beltoften, men der er liv i øjnene og sikkerhed i stemmen. Der er lidt besvær med hørelsen og med benene, men ellers er det stadig den samme fremtoning, som vi husker hende fra bagerbutikken, hvor vi i mange år er blevet modtaget af et "...hva' sku' det vær'?".

Inge blev født i 1929, som den yngste af en børneflokk på fem. Søskende var Anni fra 1923, Jens fra 1925, Svend fra 1926 og Elinor fra 1927.

Moderen Elna Mathilde og far Anton Augustinus Larsen kom til Gistrup i 1921, hvor de købte bageriet på Hadsundvej (i dag nr. 362).

Der var bageri på denne adresse frem til 1987, hvor bageriet flyttede til den nuværende placering på butikstorvet ved siden af slagteren.

Moderen kom fra Stenlille på Sjælland og faderen fra Aalborg, og hvordan møder to mennesker fra hver sin ende af landet hinanden i begyndelsen af forrige århundrede? Far Anton var faktisk meget berejst, da han som ung før første verdenskrig gik på valsen og rejste Europa rundt som naver. Han betragtede sig selv som naver hele livet, og der kom også navere fra hele verdenen på besøg i hjemmet. Da Anton kom hjem, var han i København, og det var så heldigt, at mor Elna havde en søster, der havde en høkerbutik i København, og her mødte Elna og Anton hinanden.

Gistrup var en næsten ikke eksisterende by dengang, men Elna og Anton købte bageriet af den tidligere bager Anton Pedersen, og begyndte at bygge forretningen op. Købsprisen var 4.300 kr. men så fulgte der også en del løsøre med som f.eks. bagervogn med kasse, stiv vogn med skodder, to tønder kartofler, et udstillingskab, en pengekasse (tom) og flere andre ting.

Bageriet bestod dengang af et stuehus med butik og et baghus med hestestald, grisestald og toilet.

I den første tid var det hårde kår. Der var hverken vand eller strøm i bageriet, så rugbrødsmaskinen måtte trækkes af en hestegang, der blev lavet i haven, hvor der også var en vandpumpe.

Ud over at have forretningen blev der også hurtigt lavet brødruter, hvor der med hestevogn blev leveret brød i omegnsbyerne.

Anton blev formand for vandværket og for transformatorforeningen og i løbet af få år kom der vand og strøm i bageriet.

Bageriet lå på en stor grund. Ud over der er meget baghave, så er der også køkkenhave og frugttræer, der hvor der siden blev bygget en Esso benzintank, og hvor der nu er hvide rækkehuse.

Der kom fem børn til, og der blev liv i det dengang lille hus. Der var ikke meget plads at bo på til syv mennesker, men Inge husker det ikke som et stort problem, og hun husker en god barndom, hvor der altid var folk omkring bageriet, og selvom der var hårdt arbejde, var der også plads til børnene.

Der var ikke meget fritid, så som barn var det få udflugter og ikke nogen ferier, men det kunne ske, at faderen om søndagen efter brødturen tog brødkassen af bilen, og tog alle børnene med på udflugt, mens moderen passede butikken. Det kunne f.eks. være til Brønderslev, når der var børnedag.

Børnene kom til at deltage i arbejdet, så de lærte hurtigt de forskellige opgaver. Man skulle hjælpe til, hvor det var muligt.

Inge kom i skole som seks-årig og gik der i syv år, selvom der kun var to klasser, som det var tilfældet i Gistrup, og mange andre steder dengang. 1. klasse gik man i tre år, og 2. klasse i fire år. Der var over 30 elever i klasserne. Skolen lå på Gl. Gistrupvej (nu Splinten). Inge havde sådan set ikke noget imod at gå i skole, men på den anden side husker hun ikke sig selv som en af de dygtigste elever, men ”jeg fik aldrig en lussing, så jeg må have opført mig ordentlig” siger Inge. Det har mest været regning og skrivning, som Inge har haft brug for.

I skoletiden kommer Inge til at arbejde mere og mere i bagerbutikken, og da hun gik ud af skolen som 13-årig, bliver det på fuld tid, og så da Inge fyldte 16 år, var hun med til at køre brødtur.

Som nævnt blev brødturen først kørt med hestevogn, men senere blev det med bil. Det var bl.a. søster Elinor, der kørte bilen, mens Inge løb ud med brødet, men en gang slog Elinor armen, så hun ikke kunne starte bilen med håndsving. Så måtte Inge tage kørekort hos kørelærer Prop. Inge fortæller, at det med at lære at køre bil var hun ikke fantastisk til, men den motorsagkyndige var kunde hos bageren, så han sagde, at Inge jo nok med tiden lærte at køre bil, når hun skulle køre på de små veje omkring Gistrup. Inge blev aldrig glad for at køre bil, så det var meget begrænset, hvor meget kørekortet blev brugt.

Selvom der var meget at lave hos bageren, så blev der også tid til at være barn og ung. Der var danseskole og folkedans på kroen, og et af højdepunkterne var 3. juledag, når der var juletræ i krosalen. Om sommeren var der fest i LundbyKrat ved Traktørstedet, og LKB var

begyndt at have håndbold og gymnastik. Og så var der ballerne på kroen. Selvom der var baller på de fleste kroer i Østhimmerland, så var det mest i Gistrup og Fjellerad, at Inge var med. Der var jo selvfølgelig musik til ballerne og en af dem der spillede hed Christian, og Inge og Christian fik et godt øje til hinanden. Inge husker, at Christian også spillede til forældrenes sølvbryllup, og der smuglede hun en 10 stk. pakke cigaretter ud af køkkenet og gav Christian; det gav gode "point".

Der var blevet lidt mere plads hos bagerens, for i 1941 brændte det gamle stuehus. Bageriet blev reddet.

Branden betød, at familien blev spredt flere steder i byen, hvor de boede, mens der blev bygget nyt stuehus. Bagerudsalget blev i opbygningsperioden flyttet til ViggosHåb, det, der i dag er Hadsundvej 349 (hvor der ligger pizzeria). Der blev bygget et nyt hus, hvor der var meget mere plads med mange værelser. Så da Inge og Christian blev gift i 1953, var det slet ikke på tale, at de skulle bo andre steder end hjemme hos bageren.

Det var efterhånden tale om et bagerkollektiv, hvor forældrene og to døtre og en svigersøn arbejdede hele tiden, og også de øvrige børn og svigersønner blev involveret. Svend, Inges bror,

blev uddannet i bageriet, men rejste derefter til Sverige, hvor han boede til sin død i 2024 97 år gammel. Svigersønnen Kaj Ove, Elinors mand, arbejdede i bageriet helt til det blev solgt. Han var ganske vist uddannet gartner, men først efter bageriet lukkede, brugte han sin uddannelse, da han og Elinor flyttede til Nørresundby og havde en grøntforretning.

Christian hjalp kun sporadisk i bageriet, for han havde job først i en grusgrav, og derefter hos FDB materialer i Nørresundby. Da det blev nedlagt og flyttede til Sjælland, fik Inge og Christian mulighed for at flytte med. Inge siger, "det var vist mig, der fik Christian overtalt til, at vi skulle blive i Gistrup, men det tror jeg nu også, han blev glad for, jeg gjorde".

Christian kom derefter til amtsvejvæsenet som vejmand, og han arbejdede der resten af sit arbejdsliv.

Der kom børn til. Først Ulla der er født i 1953. Ulla er uddannet socialrådgiver og bor i Aarhus. Claus blev født i 1955. Claus er uddannet pædagog og bor i dag i København efter også at have boet i Aarhus i mange år.

Der er kommet seks børnebørn og to oldebørn til. Selvom der er lidt afstand til børn og børnebørn, så har hun ofte besøgt dem med offentlig transport, og nu er børnene flinke til at hente og bringe Inge.

Inge og Christian købte en grund for 3.500 kr. og byggede hus med indflytning i 1960 lidt længere syd på Hadsundvej (i dag nr. 360 kendt som "Borgen").

Selvom Inge og Christian nu havde deres eget, foregik meget af dagligdagen i og omkring bagerforretningen. Det var også der, Ulla og Claus gik hen efter skoletid.

Der var altid mennesker og liv omkring bageriet. Da der blev søgt om værtspar, der kunne have "københavnerbørn" på ferie, meldte forældrene sig også, og der var tre børn på ferie i seks uger. De to af børnene kom endda tre år i træk. Der var også et "wienerbarn" på ophold i tre måneder. Det var østrigske børn der efter krigene havde behov for at komme et sted med overskud og ro.

Christian involverede sig meget i LKB-Gistrup. Var med til at bygge klubhus og var med i bestyrelsen i mange år, deraf flere år som hovedformand, endda over to omgange. Han blev også indvalgt i bestyrelsen for Samvirkende Idrætsforeninger i Aalborg Kommune. Meget af Inge og Christians sociale liv kom til at have LKB som omdrejningspunkt, og utallige er de fester, de har været til i klubhuset og senere i hallen.

Det arbejdsmæssige liv var stadig hos bageren, hvor Inge var rigtig meget i butikken. Bagerens brød var blevet meget populært langt ud over Gistrups grænser. Specielt rugbrød var bageren kendt for. De blev sendt rundt i hele landet, så når Alsbilen kom forbi, måtte den stoppe og have en ladning pakker med brød med til Aalborg, hvor det kunne komme videre ud i landet.

Forældrene var kommet op i årene og ville til at sælge bageriet. Derfor blev der bygget en "aftægtsbolig" på en grund i baghaven. Faderen nåede aldrig at flytte over i huset, da han døde i 1964.

Samme år blev bageriet solgt til Anne Marie og Bent Pedersen, der førte bageriet videre. Moderen flyttede over i "aftægtsboligen", hvor hun boede til sin død i 1987. Elinor og Kaj overtog huset og har boet der indtil 2017. Huset er nu væk, og der er bygget et nyt på grunden.

Salget af bageriet betød også, at Inge for første gang skulle have et arbejde uden for bageriet. Hun kom til KK Smørrebrød i Slotsgade i Aalborg, hvor hun fik 6,50 kr. i timen. Efter et år blev hun spurgt af det nye bagerpar, om ikke hun havde lyst til at komme tilbage i bagerforretningen; de ville gerne give den samme løn. Så det blev kun til det ene år uden for bageriet. Inge var tilbage, og det var hun meget glad for.

"Jeg har altid været glad for at arbejde for alle de bagere i Gistrup, der har været", siger Inge. Og hun har arbejdet for dem alle. Efter Anne Marie og Bent kom Connie og Bent Haals, og nu er det Gitte og Jan Haals, der har bageriet. Inge har arbejdet for dem alle. Sidste arbejdsdag havde Inge, da hun var 79 år. De sidste år var dog kun som afløser, understreger Inge.

Som nævnt var Inge glad for at være i Gistrup, men det blev dog til nogle rejser. Med gode

naboer blev det først til bilture til Norge og derefter til charterturer, ligesom Inge og Christian var glad for at komme rundt i Danmark.

Christian døde pludseligt i 2002. Det blev selvfølgelig en helt anden hverdag. Inge blev boende i huset indtil 2005, hvor hun flyttede til den nuværende bolig på Beltoften. Her er hun også rigtig glad for at bo.

Inge har altid cyklet meget, så blev det stavgang, og nu bliver Aktivitetscentret flittigt brugt bl.a. til stolegymnastik og ellers til sociale aktiviteter.

Inge er stadig meget interesseret i, hvad der foregår alle steder. Læser hver dag avisen, læser bøger, følger med i fjernsynet – gerne nyheder, men også hvad der ellers er interessant. Inge er besøgsven på plejehjemmet. Inge har det også godt i sit eget selskab, men har altid søgt sociale fællesskaber og nyder det.

Når vi spørger sønnen Claus, hvordan han vil karakterisere sin mor, siger han. Hun vil så gerne hjælpe andre, træde til hvor hun kan. Og så er hun god til at være i sin alder. Være aktiv med det, man kan, også efterhånden som hun er blevet ældre. Og så har hun lært noget helt nyt – "det er faktisk ok at lægge sig og hvile lidt midt på dagen, når man 94".

